

המניה פרק שלישי בבא קמא

ל.

עין משפט
נר מצוה

בז א מ"י פ"ג מהל' מקי
ממון הל' י' סמג עשין
סמ טו"ש"ע ח"מ סי'
ספיק' ה'
בב ג מ"י שם הל' כ סמג
סמ טו"ש"ע ח"מ סי'
מטו ספיק' א'
בב ג מ"י שם הל' י'
ועיין בהשגות וזמ"מ
סמג שם טו"ש"ע ח"מ סי'
מ"י ספיק' ה' והל' ככ
ועי':
ל ד ה מ"י שם הל' כ
סמג שם טו"ש"ע ח"מ
סי' מטו ספיק' א':
לא ו ד מ"י שם הל' כ
טו"ש"ע שם ספיק' ב':
לב ח מ"י שם ספיק' ב'
הלכה ט סמג עשין
שם טו"ש"ע ח"מ סי' מ'
ספיק' ט':
לא ט י כ מ"י שם פ"ג
הלכה ככ סמג שם
טו"ש"ע ח"מ סי' מטו ספיק'
ג':
לד ל מ"י שם הל' י'
סמג שם טו"ש"ע ח"מ
סי' מ"י ספיק' א':
לא מ ג מ"י שם הל' טו
טו"ש"ע שם ספיק' ב':

רבינו חננאל

משום ר' ישמעאל אין דברים אינן דברים כי לא יפה אלף
כרפשו. המשלך וזלו דבר"ר מי לא מייחב כי לא הפקירו ה"נ
רפשו הוא לאזקיה שנחברו המים והעפר ונעשה מיט וזלו הוא
מדמוקי לה בטינוף כלים מכלל דלא
כלים: מי סברה דלא כמו מ"א.
אלא נחבסו ונעשו רפס: דרסמו
מ"א. ונכלעו קמייירי ואין כאן רפס:
ותרסי למה לי לאשמעינן דמיתמין
טינוף כלים והא תינא לעיל [בס]. נשברה
כדו דבר"ר והחלק אחד דברים
ואוקמה רב"י נמי דלא הפקירו ונטינוף
כלים: וחדא נימוס הגשמים.
ואליטריך לאשמעינן דלע"ג דברשות
קעבדי אס הזיקו חייב לשלם: כל
אלו שאמרו. חכמים מותרין לקלקל
דבר"ר ואלו הן פותקין צינזותיהן
לקלקל שופין שלהם דבר"ר כו'. ציד
צינור המקלה שופין של מי תשמש
הצית לרה"ר: דכחל רעוע. דה"ל
למניע לאסוקי אדעמיה שכותל זה
עומד לסתור: וחיוב בעל הכותל
דה"ל לאצנעיה: דדליו של חצירו.
כסוי צור של חצירו: חייב בעל
הכור. כדאמרין דמניע צינזותיהן
דהיינו צור דכחל רעוע של חצירו
וסתר זה את כותלו דחייב המניע
והכא נמי איצעי ליה לאסוקי אדעמיה
זה יטול את דליו: פשיטא. היא
היא ומאי לאשמעינן רבינא: מהו
דתימא. לא דמי דהתם משום הכי
ליכא לחיוביה לבעל כותל דלא הו' ידע
ליה למניע דלודעיה שיבא ויטול
קוצותיו (א) אלב בעל הדלי דידע לבעל
הכור איצעי ליה לאודעיה שהוא
נוטל את דליו לאשמעינן רבינא דלאו
היינו טעמא: דגגס. חידקל:
מתני' לנזלים. שיקצו התנן
והקס ונעשים וזל לנזל שדות וכרמים:
כל המקלקלין דבר"ר. רבן שמעון בן
גמליאל שמייה לת"ק דלא קנים
אלא דכחל אלב גופא לא דקלקלי
דבריימא דגמרא (ב) ואמא רבן שמעון
בן גמליאל למימר דגוף נמי כל
הקודם צו וזה. לישנא אחריתא כל
המקלקלין ואפי' עשין דרשות:
גמ' כל שלשים יום. רשאי להניח
סס: שעל מנת כן. נזר חנוכה פטור.
מקפידין על כך: נזר חנוכה פטור.
(א) דכחל הכונס אלן לזיר דקמני מגל
שהיה טעון פשתן: מאי לאו משום
דכרסום צ"ד. הניח כחון משום
פרסומי ניסא פטור: ה"ג דפניא
רבי יהודה אומר נזר חנוכה
פטור: מפני שהוא רשות מלוה.
כלומר משום רשות צ"ד דמזוה
מיפטר אלב דרשות צ"ד דלאו
מנחה חייב: מותרין לקלקל כגון
פומקין צינזותיהן וגורפין מערות:

(א) [לעיל מט. ט] (ב) [לעיל
כח. א] (ג) [לעיל ו'.
ד] [תוספת' פ"ב, ט] (ד) [לעיל
רבינא וכן הוא ברי"ק
והדושי רש"י, ו] לקמן
פא: ד"מ ק"ח: [תוספ']
ב"מ פ"א, ו] לקמן כס:
[ועי' ואלו ברייתא הוא
ו"ל והתנא ועי' ב"מ
ק"ח: ט] (ח) [לעיל כט. א]:
ט] [לעיל כח. א] (י) [לעיל
והני כותל דלא חייב בעל
הכותל משום דמי למתמר כותל
משום דמי למתמר כותל
דבר"ר: ט] לקמן כס:

הגהות הב"ח

(א) גמ' אלב מנחם פטור
מ"ט פטור: (ב) [רש"י ד"ה
מהו דמימא וכו' ויטול
קוצותיו. י"ב ס"א ונזרי
כותל דלא חייב בעל הכותל
משום דמי למתמר כותל
דבר"ר:]

גליון הש"ס

נמרא אבר רבינא זאת
אומרת. ענין זה לקמן דף
ל"ג ע"ב:

מוסף רש"י

המצניע את הקרן
ואת הזכוכית. דבר"ר
(לעיל כס). והגדר את
גדרו בקוצים. עשה
גדר של קוצים, דקמס
גדר של חצירה הוא
דכחל (מסל' דר) וגדר
אכני נחבסו (לעיל
כס). וגדר. אכני, נחבסו
לרה"ר סי' (שס). אבל
הוא עצמו. חוק הוא
עליו (לעיל כס). קרקע
עליו. שאין לו נעלים
(שס). כל אלו שאמרו.
וקשיטא ואלו לאו
אלו הפותקין צינזותיהם
וגורפין מערותיהם. כלומר
כל אלו שאמרו חכמים
שעל שכותל להשקיף
מקוין לרה"ר ואלו
הן פותקין ביביותיהן.
פומקין צינזותיהם
המקלקלים שופין ששופין
מותרין לרה"ר וגורפין
מערותיהן. ומשכחות
ועלין לרה"ר (לעיל ו').
בימות החמה אין להם
רשות. מפני שהרשות נזה
והוא מקלקל. ובימות
הגשמים. הגשמים
מולכות, יש להם רשות
(שס). ואע"פ שברשות.
צ"ד משכחות את חוק
חייבים (שס). ההופך
את הגלגל. וזל המופק
דבר"ר והפכו ממקום
למקום (לעיל כס). חייב
בנזק. דקמיה דהגשמים
וממנו הוא (שס). כל
שלישים יום. שלשים יום
רשאי להניחם שם (לעיל
פא): או: שלשים יום
חור ונזרי כדו שיהא
נישק (ב"מ פ"ח). מני
בנר חנוכה פטור. מני
דבר"ר פטור. מנה
היה שם (שבת כא).
גני הניח מני נזר ממון
ועבר גמל טעון ששקן
ולקח נזר והדלק את
הכירה (ב"מ פ"ח). מאי
לאו משום רשות ב"ד.

משום רשות בית דין לא משום רשות מצוה רבי יהודה אומר
בנר חנוכה פטור מפני שהוא רשות מצוה ת"ש: כל אלו שאמרו
מותרין לקלקל ברשות הרבים אם הזיקו חייבין לשלם ורבי יהודה פטור
אמר רב נחמן מתני' שלא בשעת הוצאת זבלים ור' יהודה היא רב אשי אמר

לא יהא אלא ברפשו. הא דלא דיין הכי לעיל (דף כח). דהחלק
אחד דברים משום דהתם לא איירי כשפסד דכוונה אלב הכא
תנא השופך משמע שפסד דכוונה במקום שנעשין רפס ויטול א"נ
דרישא קמני הוחלקו משמע
הכא קמני הוחק משמע שפסד עשין
הוחק: בדרתמו מ"א. פירוש
דתמו מ"א נמי איירי וינחא ליה
לאוקמי בן תמו צ"ן לא תמו ודוקא
דכלים מלאוקמי דוקא בלא תמו וצ"ן
דכלים וצ"ן דנמנו וא"ת ולי תמו
מ"א סתמא מפקד להו והו' צור
ופטור צו הכלים וי"ל דלא תמו כל
כך שלא יהא עיין ראויין לשום
דבר ולי הוה גרס איפכא הוה נחא
מי סברת דתמו מ"א ונכנסו צעפר
ונעשה מיט לא דלא תמו מ"א ששמים
לנזלים עדיין דמסתמא לא אפקרינהו:
וחייב בעל הבתא. וא"ת כותל
רעוע נמי איצעי ליה
לאסוקי אדעמיה שמה הנניעם שם
כשהיתה צריח וי"ל דמ"מ ראו
המניע להחמיצ כיון שפסע ואין
לרץ להעמיד דרעוע מעיקרו:
שלא יעקב המחרשה. צירושמי
מפרש כדו שלא תעלה
המחרשה: אפ"ר תימא רבי
יהודה ב'. וא"ת והא מתני' קמני
כל הקודם דהן זכה וי"ל דכל
הקודם דהן לאחר שלשים יום וזה
ומימא למאי דס"ד דמיתמין
דשעת הולאת וצלים תקשה ליה
דרש"ג אדרש"ג דקמני דמתני'
דמיט לשלם וזהצית והעליה (צ"מ דף
ק"ח): תנא דרש"ג אומר אף מתקן
מלאכתו כל שלשים יום ודיין מינה
גמ' דס"ל כל מקום שנתנו חכמים
רשות להניח והזיק פטור מלשלם
ולפי לשון אחר שפירש דקונטרס
דרש"ג פליג את"ק וס"ל דאפילו
הניח דרשות חייבין לשלם קשה אפי'
לפי המסקנא ושמה אין הענינים
שזין אפי' דנשמעין דהתם כיל
לזו דהדי:

מתני' שלא בשעת הוצאת זבלים
ור' יהודה היא. מימא דלא משני
הכי דהצית והעליה (צ"מ ק"ח: ושס)
דקמני המניע וצלו לרה"ר המניע
מוציא להמניע מוצל בו ואם הזיק
משלם מה שהזיק וקאמר דגמרא
מתני' דלא כר' יהודה וי"ל דהתם כי
יעמיד מתני' נמי שלא בשעת הולאת
וצלים אחיה דלא כר' יהודה דהא שרי
להוציא ע"מ לנזל לאחור ואפי' הכי
קמני שמשלם מה שהזיק אלמא דדבר
יש לו רשות משלם מה שהזיק ולרבי
יהודה משמע דלא משלם מה שהזיק
שעל מנת כן כו' ועוד מדלא קמני
דקמני ואם הזיק משלם מה שהזיק
א"נ מתני' דהתם משמע ליה דשעת
הולאת וצלים דקמני המניע מוצל
יוס והא דלמר המניע מוצל ענה
שלא יעטרך לשלם:

מננו

דליו שלחברו ובא בעל הדלי ונטל דליו חייב בעל הבור. פשיטא היא היא, מהו דתימא בכותל מאי טעמ' פטור
דלא הוה ידע ליה לבעל הקרן לאודעיה הא אנא סתר כותלי טול קוצין והצניעם. אבל גבי דלי דידע ליה לבעל הבור
איבעי ליה לאודעיה. קמ"ל דכין דשקיל דריה לא חייש לבורא דחבריה. ת"ר חסידים הראשונים היו כו'. רב ששת
שרי להו לקוצין וכיוצא בהן. לנזר וקלי להו. מאן דבעי למחוי חסידא ליקיים מילי דנוקין. דת"ר הראשונים
ביתר כותל שלחברו
ובא בעל הכותל וטרו,
חייב המניע. אמר ר'
יהונתן לא שנו אלא
בכותל רעוע, אבל בכותל
בריא פטור המניע חייב
בעל הכותל. דייק רבינא
מיה כס' שהמצניע
קוציו בכותל חבירון ובא
בעל הכותל וסתר כותלו
ונזלו הקוצים והזיק חייב
המצניע, כך המכסה בורו

תבנו

דליו שלחברו ובא בעל הדלי ונטל דליו חייב בעל הבור. פשיטא היא היא, מהו דתימא בכותל מאי טעמ' פטור
דלא הוה ידע ליה לבעל הקרן לאודעיה הא אנא סתר כותלי טול קוצין והצניעם. אבל גבי דלי דידע ליה לבעל הבור
איבעי ליה לאודעיה. קמ"ל דכין דשקיל דריה לא חייש לבורא דחבריה. ת"ר חסידים הראשונים היו כו'. רב ששת
שרי להו לקוצין וכיוצא בהן. לנזר וקלי להו. מאן דבעי למחוי חסידא ליקיים מילי דנוקין. דת"ר הראשונים
ביתר כותל שלחברו
ובא בעל הכותל וטרו,
חייב המניע. אמר ר'
יהונתן לא שנו אלא
בכותל רעוע, אבל בכותל
בריא פטור המניע חייב
בעל הכותל. דייק רבינא
מיה כס' שהמצניע
קוציו בכותל חבירון ובא
בעל הכותל וסתר כותלו
ונזלו הקוצים והזיק חייב
המצניע, כך המכסה בורו

כל אלו שאמרו מותרין לקלקל ברשות הרבים. כל און
מותרין לקלקל ברשות הרבים אם הזיקו חייבין לשלם ורבי יהודה פטור
אמר רב נחמן מתני' שלא בשעת הוצאת זבלים ור' יהודה היא רב אשי אמר

ב"מ פ"ח. מאי
לאו משום רשות ב"ד.
משום רשות בית דין לא משום רשות מצוה רבי יהודה אומר
בנר חנוכה פטור מפני שהוא רשות מצוה ת"ש: כל אלו שאמרו
מותרין לקלקל ברשות הרבים אם הזיקו חייבין לשלם ורבי יהודה פטור
אמר רב נחמן מתני' שלא בשעת הוצאת זבלים ור' יהודה היא רב אשי אמר